

IGRALO ali IGRAČA

Na različnih igriščih opazimo igrala, ki so si podobna, vendar so nekatera že na videz nekoliko enostavnejša, izdelana praviloma iz cenejših materialov in na drugi strani igrala s podobno funkcijo, ki so izdelana bolj profesionalno in kakovostno. To podobnost ali različnost največkrat opazimo pri toboganih, gugalnicah ali kombiniranih igralih. Dejstvo je, da, kljub podobni funkciji oz. namenu, ena »igrala« sodijo v kategorijo igrač, druga pa so »prava« igrala. Zakonodaja narekuje, da se igrala-igračice lahko uporabljajo samo v domačem okolju, na javnih igriščih ali igriščih vzgojno varstvenih ustanov pa se lahko uporabljajo samo »prava« igrala.

Do tega razlikovanja je po vsej verjetnosti prišlo zaradi predpostavke, da se igrala v domači rabi praviloma uporabljajo krajše obdobje, samo v času odraščanja domačih otrok, potem pa se igrala odstranijo. Tudi sicer so taka igrala-igračice uporabljena samo občasno in običajno pod nadzorom staršev. Na javnih igriščih pa naj bi bila (zunanja) igrala v uporabi čim daljše časovno obdobje, poleg tega pa so izpostavljena bolj intenzivni rabi, včasih tudi pretiranim obremenitvam, celo vandalizmu. Zaradi teh razlogov so »prava« igrala izdelana bolj kompaktno, sestavni elementi so robustnejši, materiali bolj kakovostni, itd. Zaradi zagotavljanja trajnosti takih igral so obrabljivi deli izdelani tako, da jih mogoče vzdrževati (podmazovati, zamenjati poškodovane kose, ...). Zelo pomembna razlika med igrali in igračami je tudi v tem, da so zunanja igrala vedno fiksirana na podlago, v primerni oddaljenosti od ostalih igral, dreves, zidov, itd., medtem, ko za igrala-igračice to ni nujno. Tako pri »pravih« igralih, kot pri igralih-igračah je najbolj pomembno, da je zagotovljena varnost uporabnikov-otrok.

Področje varnosti zunanjih igral je obravnavano v standardih iz serije [SIST EN 1176](#), zakonska podlaga pa je v [Zakonu o splošni varnosti proizvodov](#)

Področje varnosti igrač, ki imajo funkcijo igral pa ureja Direktiva o varnosti igrač, še bolj podrobno pa Uredba o igračah, ki take igračice- igrala poimenuje z izrazom »igračice za prostočasne aktivnosti za domačo rabo« (Activity toys for domestic use)

Definicija, ki jo uredba navaja v 3. členu (opredelitev izrazov) se glasi:

»igrača za prostočasne aktivnosti je igrača za domačo uporabo, pri kateri podporna struktura med izvajanjem dejavnosti ostaja nepremična, igrača pa je namenjena temu, da lahko otroci izvajajo

katero koli od naslednjih aktivnosti: plezanje, skakanje, zibanje, drsenje, guganje, vrtenje, plazenje, lazenje ali katera koli kombinacija teh aktivnosti»

Uredba o igračah v Prilogi II, v kateri je določena posebna varnostna zahteva za igrače za prostočasne aktivnosti, navaja:

»Igrače za prostočasne aktivnosti morajo biti izdelane tako, da čimbolj zmanjšajo tveganje zdrobitve/zmečkanja ali zagozdenja delov telesa ali ujetja oblačil ter tveganje padcev, udarcev in utopitve. Zlasti mora biti vsaka površina take igrače, na kateri se lahko igra en ali več otrok, načrtovana tako, da nosi njihovo težo.«

Posebna opozorila za to kategorijo igrač so določena tudi v Prilogi V:

»2. Igrače za prostočasne aktivnosti.

Na igračah za prostočasne aktivnosti je navedeno naslednje opozorilo: „Samo za domačo uporabo“. Igračam za prostočasne aktivnosti, pritrjenim na ogrodje-nosilec, po potrebi pa tudi drugim igračam za prostočasne aktivnosti, so priložena navodila, ki opozarjajo na potrebo po preverjanju in vzdrževanju glavnih delov (vzmeti, pritrtilnih elementov, opor) v določenih časovnih presledkih in poudarjajo, da lahko pride do padcev ali prevrnitve, če se tako preverjanje ne izvaja. Priložena morajo biti tudi navodila za pravilno sestavljanje igrače, ki navajajo, kateri deli so lahko nevarni, če niso pravilno sestavljeni. Predloženi morajo biti tudi posebni podatki v zvezi z ustrezno površino, na katero naj se igrača namesti.«

Varnost igrač podrobno opredeljujejo standardi iz serije SIST EN 71, za igrače-igrala pa je oblikovan še poseben standard **SIST EN 71-8:2018**; *Varnost igrač - 8. del: Igrače za prostočasne aktivnosti za domačo uporabo.* ([več o standardih >>>](#))

Pripravil:

Slavko RUDOLF univ. dipl. inž.

vir: Direktiva o igračah, Uredba o igračah, standardi serije EN 71

